

Szanowni Goście,
Koleżanki i Koledzy Spółdzielcy,
Przyjaciele

Mam dzisiaj zaszczyt przemawiać przed Państwem jako Prezes Międzynarodowego Związku Spółdzielczego i przekazać wszystkim polskim spółdzielcom pozdrowienia, silne wsparcie oraz wyrazy solidarności ogólnoswiatowego ruchu spółdzielczego, który należy dzisiaj w całym świecie do prawie miliarda obywateli.

W szczególności prosiła mnie o przekazanie Wam pozdrowień Rada Komitetu Spółdzielczości Mieszkaniowej Międzynarodowego Związku Spółdzielczego (ICA), globalny organ reprezentujący spółdzielczość mieszkaniową w świecie. W czwartek odbyłam rozmowę telefoniczną z Davidem Rogersem, Przewodniczącym Komitetu Spółdzielczości Mieszkaniowej ICA, który prosił mnie o poinformowanie Was, że problemy sektora mieszkaniowego w Polsce były ostatnio omawiane przez Radę Światową Komitetu Spółdzielczości Mieszkaniowej oraz Radę Europejskiego Sektora Spółdzielczości Mieszkaniowej CECODAS (Europejskiego Komitetu Spółdzielczości Mieszkaniowej i Mieszkalnictwa Społecznego).

Obydwa te organy chcą, abyście wiedzieli, że już udzieliły wsparcia i nadal wspierają Waszą sprawę mającą na celu ustanowienie właściwych ram prawnych dla spółdzielczości mieszkaniowej tutaj w Polsce, zgodnie z zasadami i wartościami uznanymi i przyjętymi na arenie międzynarodowej, a także uczynią wszystko, co tylko będą mogły, by pomóc Wam osiągnąć ten cel.

Koledzy! W świecie, w którym zaufanie i pewność tak wielu zwykłych obywateli zostały zniszczone w wyniku upadku największych posiadaczy akcji w świecie, banków komercyjnych i innych instytucji finansowych, jest niewiarygodne, że kraj, taki jak Polska, należący do Unii Europejskiej, dążący do stworzenia nowoczesnej gospodarki na miarę XXI w., podejmuje działania, które zmniejszą wpływ spółdzielni na jego gospodarkę.

Rzeczywiście w tym właśnie momencie pozostała część demokratycznego, uprzemysłowionego świata faktycznie stara się zachęcać i budować gospodarkę opartą na spółdzielczości. Dlaczego?

Ponieważ doświadczenia ostatnich dwóch lat pokazały, że globalna gospodarka nie powinna być już dłużej zdominowana przez jeden model biznesowy – model spółek kapitałowych. Instytucje globalne, ekonomiści laureaci Nagrody Nobla, komentatorzy spraw finansowych oraz decydenci na szczeblu krajowym i globalnym wysuwają argumenty na rzecz bardziej zróżnicowanej gospodarki, w której inne formy działalności gospodarczej mają prawo konkurowania na równych warunkach z modelem spółek kapitałowych.

Są to zasady, które pozwalają na to, by bogactwo i dobrobyt stworzone przez biznes spółdzielczy pozostały w lokalnej społeczności, której służy, zapewniając, że korzyści finansowe wspierają ewolucję lokalnej gospodarki spółdzielczej lub otoczenia społecznego dla lokalnej ludności.

Są to zasady, które rozwijają lokalne przywództwo, wzmacniają demokratyczne obywatelstwo oraz upowszechniają spójność społeczną. W rzeczywistości spółdzielnie pomagają budować społeczeństwo obywatelskie. Koledzy, pozwólcie mi to jasno wyrazić. ICA (Międzynarodowy Związek Spółdzielczy) uważa, że spółdzielnie zawsze muszą zadawać pytanie, czy są odpowiednie dla celu? Czy spółdzielnię charakteryzuje aktywny demokratyczny proces? Czy lokalna i krajowa gospodarka spółdzielcza rośnie? Jakich innych, nowych form spółdzielczości potrzebują lokalne społeczności? Naszym obowiązkiem jest zapewnienie, by nasze spółdzielnie były nowoczesne, elastyczne, innowacyjne i spełniały swój cel.

Ale spółdzielnie należą i są kontrolowane przez swoich członków, a nie przez rządy. Spółdzielnie wyrastają z lokalnych społeczności, nie można im narzucać dyktatu odgórnie.

Rolą rządu jest ustanowienie ekonomicznych ram prawnych, w których przedsiębiorstwo może się dobrze rozwijać i prosperować,

Spółdzielnie stanowią największą część świata przedsiębiorczości niezwiązanej ze spółkami kapitałowymi.

Jednak proszę zauważyć, że już jesteśmy głównym graczem globalnej gospodarki. W całym świecie sektor spółdzielczy nie tylko należy do około jednego miliarda osób, ale również zatrudniamy ponad 100 mln ludzi. A obrót tylko naszych 300 największych spółdzielni wynosi 1,6 biliona USD – jest to obrót jedynie 300 największych – a przecież mamy setki tysięcy spółdzielni w całym świecie.

W Unii Europejskiej jest ponad 130 tys. przedsiębiorstw spółdzielczych należących do ponad 163 mln obywateli europejskich i zatrudniających ponad 5,4 mln osób. I nieprzypadkowo niektóre spośród gospodarek odnoszących największe sukcesy i najbardziej podziwiane mają duży udział sektora spółdzielczego, np. Finlandia, Szwecja i Szwajcaria. Są to kraje podziwiane nie tylko za ich efektywne gospodarki, ale również za spójność, tolerancję oraz standardy społeczne. Mogę Wam powiedzieć, że 21% PKB gospodarki fińskiej generuje sektor spółdzielczy.

A co więcej, spółdzielnie działają we wszystkich sektorach gospodarki. Jaki jedyny sektor finansowy nie wymagał środków sektora publicznego, by go ratować podczas ostatniego kryzysu finansowego? Oczywiście, sektor spółdzielczy. Faktycznie, gdy banki komercyjne upadały lub zwracały się do rządów o pomoc, banki spółdzielcze się rozwijały – nasza baza aktywów się zwiększała, liczba posiadaczy rachunków rosła i nadal udzielaliśmy pożyczek małym przedsiębiorstwom, gdy banki komercyjne praktycznie zaprzestały udzielania kredytów.

A więc nie trzeba nam mówić, jak prowadzić biznes – mamy ponad 150 lat udanych doświadczeń.

A oczywiście zasadnicze znaczenie dla naszej trwałości i sukcesu mają nasze zasady operacyjne i wartości. Istnieje siedem zasad, pod którymi podpisuje się każda spółdzielnia w świecie:

1. Dobrowolność i otwarte członkostwo
2. Demokratyczna kontrola członków
3. Ekonomiczny udział członków
4. Autonomia i niezależność
5. Edukacja, szkolenia i informacje
6. Współpraca wśród spółdzielców
7. Troska o społeczność

Są to zasady, które zapewniają, że spółdzielnie są w posiadaniu i/lub pod kontrolą lokalnych społeczności dla lokalnych społeczności. Są to zasady, które zapewniają demokratyczne mechanizmy kontroli i równowagi, gwarantujące dobre zarządzanie oraz aktywną demokrację.

a spółdzielnie zasługują na równe traktowanie, tak jak inne formy działalności gospodarczej.

Na koniec pozwólcie mi powiedzieć, że Traktat Rzymski, traktat, na mocy którego utworzono Unię Europejską, w szczególności określa spółdzielczy model biznesu jako wartościową i prawnitą część gospodarki europejskiej. Wszelkie próby zamknięcia sektora spółdzielczego w wyniku działań rządowych powinny być kwestionowane przez Unię Europejską. Wiem, że KRS zainicjowała taką akcję.

Jednakże po tej wizycie ja i mój kolega Felice Scalvini, Prezes Cooperatives Europe, napiszemy list do Przewodniczącego Komisji Europejskiej w imieniu ogólnoswiatowego ruchu, prosząc, by zbadano działania podjęte przez rząd polski, które odmawiają niektórym kluczowym globalnie uznawanych wartości i zasad ruchu spółdzielczego utworzonego przez Pionierów z Rochdale, ojców założycieli spółdzielczości, gdy utworzyli pierwszy sklep spółdzielczy w 1844 r.

Koledzy, naszym ruchem kieruje przekonanie, że nasz model biznesowy nie jest jedynie alternatywnym modelem działalności gospodarczej – jest to lepszy sposób prowadzenia biznesu a my będziemy z Wami współpracować na rzecz zapewnienia, by sektor spółdzielczy gospodarki tutaj w Polsce nie tylko kontynuował działalność, lecz również się rozwijał w nadchodzących dziesięcioleciach.

Dziękuję.